

HAJNAL

1908. május 14.

11-ik szám.

Szerkeszti Messerschmiedt Géza plebános.

Gyöngyvirágos selyemkendő . . .

A magyar nép levelei.

Folytatás.

Palánk Ferenc St. Louis, Mo. márc. 30 . . . „Keresztény kötelességemnek tartom a Hajnal pártolását, terjesztését . . .” — **Hvizdos Pál** Lorraine, O. márc. 24 . . . „A kis ujság nagyon megtetszett . . .” — **Siha János** Union City, Conn. márc. 25 . . . „Rosszul megy a munka, de én az ilyen szép olvasmányt nagyon szeretem. A kis füzeteket mind megtakarítom, év végén be fogom köttetni . . .” — **Dávidovics István** Jobs, O. ápr. 20. . . „Midőn ezt a kicsi, de erős és kedves keresztény lapocskát megrendelem, az Ur Jézus áldását kérem rá. Kérjük mindnyájan, hittestvérek, hogy terjedjen, virágozzék, s ne csak katolikus véreink közt hintse magvát, de másokat is megtérítsen . . . Rendeljétek meg, kedves hittestvérek és segítsétek. Teljes szívetekből szeressétek és terjeszszétek a nép közt, mert ez a legkedvesebb keresztény olvasmány . . .” — **Nagy Imre** Toledo, O. márc. 28. . . „Nagyon meg vagyok elégedve a Hajnallal . . .” — **Balla Ferenc** Elyria, O. márc. 31. . . „A kis ujságnak nagyon megörültem. Egész világon párja nincs. Nagyon tanulságos mindenkinek úgy öregnek, mint gyermeknek. Isten oltalmába ajánlom . . .” — **Horváth Katalin** Allegheny, Pa. ápr. 6. . . „Mindig beteges vagyok, de alig tudom elvárni a Hajnal hasadását. Alig várom, hogy olvashassam. Aranybetűi hol megörvendeztetnek, hol megkönyeztetnek . . .” — **Gángoly Mária** St. Louis, Mo. ápr. 4. . . „Három éve tiprom Amerika földjét, de még ilyen kedves lap, mint a Hajnal nem akadt a kezembe. Könyező szemmel olvasom minden betűjét . . .” — **Meliska Andorné** New York, N. Y. ápr. 29. . . „Iparkodom előfizetőket szerezni, hogy köztünk is terjedjen a Hajnal . . .” — **Dorcsák István** Clay Center, O. márc. 24. . . „Pénz szükében vagyok, de itt küldöm az előfizetést. A haszontalan olvasmányokat még hallani se szeretem, de már ebben a kis lapban igen szép oktatások vannak. Sokat tanul belőle az ember . . .”

— Folytatjuk. —

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmidt
217 Third St. Passaic, N. J.

Megjelen minden csütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year - egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

Három virág Mária koszorujában.

(Messerschmidt Géza.)

II.

Az engedelmesség rózsája.

legnehezebb és legnemesebb áldozatok egyike, melyet a gyarló ember Istenének bemutat: az engedelmesség. Itt áldozza fel legdrágább, legfértettebb kincsét: szabadságát. Ki ne értené, hogy kincsről-vagyonról lemondani, szenvedélyeinket, érzéseinket féken tartani úgyszólván semmi ahoz képest, ha akaratunkat teszszük le valakinek lábaihoz.

Fenséges példa erre ami Urunk Jézus Krisztus. „Én nem keresem — ugymond — a magam akaratát, hanem azét, aki engem küldött.” Isten létére annyira engedelmes volt, hogy elhagyta mennyei dicsősége trónját, felvette az emberi testet s vele minden fájdalmát, nyomorúságát, szenvedéseit. Ő az Isten Fia, Szent Józsefnek és Szűz Máriának gyermeki szeretettel engedelmeskedik, sőt Mózes törvényének, a császár szeszélyes parancsának, gonosz biráinak, hóhérainak szótlanul veti magát alá.

Csak egyetlen egy lélek volt ezen a földön, aki Őt megközelítette e dicső erény gyakorlásában; ez a Boldogságos Szűz Mária,

Azon isteni világosság, mely Mária elméjét és szivét beragyogta, mindenekfelett arra irányozta az ő figyelmét, hogy Isten akaratát a leghivebben teljesítse. Belátta, hogy a teremtmény nagyságát épen a Teremtőjétől való függés képezi; érezte, hogy nem rabszolgajárom az, ha Isten akaratát mindenben teljesítjük, hanem a legédebb teher. Szent volt a Szűz Mária engedelmissége s mig ember él e földön bámulatra méltó példáját láthatja benne az Isten iránt való őszinte odaadó szeretetnek. Pedig nagy, nehéz, dolgokat parancsolt az engedelmisség neki; de ő soha nem ismert mentegetődzést, soha vizsgálódást — halasztást mihelyt arról volt szó, hogy Isten akaratát kell teljesíteni.

Mikor az Úr követe tudtára adá, hogy fiat fog szülni: alázatos lélekkel felelé: „legyen nékem a te igéd szerint.“ Midőn Mózes törvénye előírja a tisztulás megalázó kötelmét; ő nem vizsgálódik, vajjon köteles-e szűz létére azt végezni, hanem nyugodtan teljesíti az Úr akaratát és ő, a szeplőtelen, a makula nélkül való anya a bűnös anyák soraiba lép tisztulás végett. Igen, akár az angyal szavát hallja akár jegyese parancsát; akár Názáreth városát kell elhagynia, hogy Betlehembe menjen, akár Betlehemet, hogy Egyptomba fusson; akár éji nyugalmát kell félbeszakítania, akár a nap terhét viselnie; akár a körülmetéltetés kinjának adja át gyermekét, akár a templomba viszi bemutatás végett; akár fáradságos utjában kíséri, akár a Kálvária hegyére követi — Mária mindenre kész, nem kérdez, nem vizsgál, nem halaszt, nem csügged, nem panaszkodik: csak egy dolog lebeg szemei előtt: Isten imádandó akaratát teljesíteni — és pedig annál buzgóbban, minél nagyobb áldozatokba kerül. Ime, mily tanúságteljes Mária engedelmissége! Őt még árnyéka sem érte a bűnnek s mégis alázatos engedelmisségben élt — s mi, bűnös gyermekei a szeplőtelen Fogantatásnak — mily lanyhák vagyunk az Úr akaratának teljesítésében! Nem szégyenít-e meg Mária hőslélkű engedelmissége? Pedig hát ezen fordul meg a kérdések kérdése: örök üdvössé-

günk! Mert mit használnak ránk nézve Krisztus megváltásának véghetetlen érdemei, ha az engedetlenség elszakít Krisztus szeretetétől! „Szűnjék meg az önkacarat — mondja szent Bernát — s a pokol is megszűnik.“

Lelküink ellensége az ősz kigyó, engedetlenségre csábit. Hogy volna képes a gyarló emberi akarat ellenállani, ha Isten segítő kegyelme nem erősítene, ha nem ragyogna előttünk Mária fönséges példája, ki engedelmissége által zúzta szét a kigyó fejét! Kérjük üdvösségünk Anyját: esdje ki számunkra szent Fia kegyelmét, hogy az engedelmisségben hű követői lehessünk.

„Ahoz megyek, aki engem küldött.”

A legszebb imádságos-könyv.

Irta : DR. HELVEY LAJOS.

Uram, a Te legszebb imádságos könyvedet lapozgatja az én lelkem . . .

A Te végtelen elméd eszelte ki. A Te szentséges szent jobbod alkotása. Minden nyelven közreadtad. Minden időknék, minden hívőknek — a világ végezetéig.

Cime : „A természet. Isten tulajdon kezével irt imádságos-könyv.“ Papirosa: az édes anyaföld. Drágább, szebb a legparádésabb könyvek finom selyempapírjánál. Betűi: a fűszálak. Milyen szaporán, milyen sebesen, milyen kedvesen róttá e temérdek apró betüt egymás mellé a Mindenható! Bizony ebben a betűvetésben nem huszonnégybetűs az ábécé. Az apró betűket finom föstésű, cimerez öreg-kezdőbetűk váltogatják. A fakadó, virágzó bokrok, fák. Milyen szépek, Te jó Isten . . . A mandula, meg a barack, a cseresznye, meg a meggy, a körte, meg az alma. A kökény, meg a bodza, az orgona, meg a jázmin. Ki tudná mind?

Hát még a szentkönyv sok-sok képe. Meg annyi remekbe készült munka.

Egyik kép: a lombos erdő. Ki tudna hozzáfoghatót rajzolni, fösteni? Csak ugy duskál pompázik a sokféle színben. Csak ugy beszél ez a gyönyörű vallásos kép. Fái az egekbe mutatnak. Azt hirdetik: föl a szivekkel. Forrásvize, mint a kristály. Azt beszéli: tisztuljatok meg a bűntől. Mohája, mint a legpuhább párna. Azt mondja: legjobb vánkos a nyugodt lelkiismeret. A piros földi eperszemek azt susogják fülünkbe: Krisztus vére, bűneid eltörlő bére. A néma csöndben mókus alatt zörög az ág. Mintha figyelmeztetne: nem vagy magadban, lát az Isten . . .

Másik kép: a tavaszi mező. A buzaföldeken, rozstáblákon sóhaj száll a szélben : mindennapi kenyerünket add meg nekünk. Az árpa, meg a tengeri, a burgonya, meg a répa, a repce, köles, meg a tatárka, a dohány, meg a kender, minden, ami pénzt, kenyeret terem a gazdának, mintha az ő ajkával mondaná : Uram, Te vagy az élet és az áldás . . .

Harmadik kép: a virágos, nyári rét. A vörös pipacsok s a fehér pipitérek, a sárga zsirfű, meg a pelyhes pitypáng, a kék szarkaláb s a violaszin harangvirág, a kövértányéru napraforgó, a fekete cigányszeder, a buzavirág, meg a kedves vadrózsa, mind, mind hálálkodva rebegik: nem szövünk, nem fonunk, mégis virágosan élünk. A Magasságbeli ruház minket . . .

Mennyi, de mennyi kép. Ki győzné megszámlálni! A képek kísérői, diszitői a természet könyvében foglalt imádságoknak. Még csak ezek szépek, Istenhez emelkedők igazán . . .

Urangyala: a hajnal pirja. Napi jó szándék: a harmat gyönyöző csöppje. Asztali áldás: a delelő nap. Esti hálaadás: a nyugodt arcu teli hold.

A napi könyörgések mellett ott vannak a **miseimádságok**. — A tiszta nyárfasoros országut kora reggel, amikor még nem verték föl porát a szekerek, a mezei gyalogösvény, amikor jókor reggel az első napszámos-ember bandukol rajta, példázza a kezdetre való imádságot. Ez a: **Kirieeleison**. Feketerigó füttye, pacsirta szava, fülemüle csattogása, ez a: **glória**. Hűséges hitves, gondos anya, aki az ő konyhakertjében plántáit ülteti, ez a: **szent lecke**. Magvető gazda: az **evangélium**. A kaszás, akinek dolgos két karján kívül jóformán egyebe sincsen, mégis füttyörészve vágja a rendet, jól tudva, hogy Isten megáldja két keze munkáját, ez: a **krédó**. Az érett, sárga buzakalászos aranyos mezeje: a **föjlajánlás**. A gyönyörű szivárvány: ez a **szent, szent . . .** Az aratás, az új kenyér: az **Urfölmutatás**. A májusi eső: a **Benedictus**, az Ur áldottja . . . Havasi téli éjszaka, mely csillogó lepellel takarja be a föld sarát: az **Agnus Dei**. Ime az Isten Báránya . . . A szüret: az **áldozás**. A késő őszi verőfénye: az **áldozás után való imádság**. Az őszi szántás: az **utolsó evangélium**, amely elmondja, hogy kezdetben semmi sem volt Istenen kívül és ami lett, mind Ő általa lett . . .

Szépek a kedves könyv alkalmi imádságai is. A derűs napszállat: imádság a szülőkért. A meleg barátságos nyári este: a házastársak imádsága. A holdvilágos júliusi éjszaka: imádság távolban élő véreinkért, rokonainkért, jóembereinkért. Az a sűrű augusztusi csillaghullás: intelem, hogy a tisztító tűzben szenvedőkért imádkozzunk. A fehérfürtű ákácok; a nyiladozó, jószagú hársfasor, a vadgesztenyefák szépvirágú ágai, ezek: a szentolvasó. A lilomok hófehér, erdeje: a lorettói litánia. A mosolygó, érett gyümölcs a roskadásig rakott fákon: a mindenszenteké. Az Óceán: ez a hit. A tülevelű fenyves fönn a hegytetőn: a remény. A kalászt, szemet érlelő forró nyári napsugár: a szeretet. A parlag törésföld, az ugar: ez a gyónó imádság. Az égzengés, villámlás, jégverés: ez a keresztút. Az árvíz, a tenger háborgása: ez meg a passió.

Zsoltárok is vannak a nagy könyvben. Ott a **Magnificat**. A csóplésre váró asztag a szérűn, mintha a gazda szivéből mondaná: magasztalja az én lelkem az Urat. Benne van a **De profundis** is. A mélységből kiáltok Hozzád, Uram . . . hallatszik föl az ameri-

kai bányák gyomrából. De ott a zsoltárok mellett a hálaadás éneke is, a **Te Deum**. Ez a csillagos égbolt. Az egek beszélnek Isten dicsőségét . . .

A legszebb imádságos könyvnek olyan a táblája is. Pünkösdi rózsák s nefelejcsék, fehér orgonák s gyöngyvirágok, harmatos sárga tearózsák s habos mályvák adják hozzá selymüket-bársonyukat. Napsugárból van a tábla fényes kapcsa. A könyv széleit meg a pásztortüzek fényével aranyozták . . .

— Mindnyájunk közös tulajdona az Ur e legszebb imádságos könyve, a szabad természet. Olvasgassunk csak benne sokszor. Ugy látszik meg, milyen fajankók, akik azt mondják: **Nem hiszik az Istent, mert nem látják**. Ime, az Isten ujja nyoma mindenütt ott van a természetben . . .

Veritékes munkánk közben oltalmaz minket Uram. Őriző pásztorunk légy s vezérünk!

IBOLYASZEDÉSKOR.

Kinek adjam ezt a csokrot,
Mit most szedtem bokrok alján?
Rajta csillog még a harmat
Tündökölve, mint szivárvány.

Jó magamnak mért tartsam meg?
Éltemnek most van tavasza,
Virág vagyok s nem agg kóró
Tán nem bánt a halál-kasza?

Jó anyámnak adjam át tán?
Szive egyetlen virága
Én vagyok; nélkülem keblét
A bú gyötrő férgé rágja.

Tán szivem választottjának?
Kinek másnak? Úgy hát szent Szüz
Csokromat szobrodra tűzöm,
Mert szivem csak te hozzád füz.

Babik József.

T Á R C A.

JAJ RÉGI SZÉP MAGYAR NÉP . . .

LEVÉL A MISSIÓBÓL.

A „Hajnal“ olvasóinak megírta : Dénes Ferenc plébános.

1. Kétszáz közül huszonegy.

. . . Tizenegynapi missió utamban messze délen, meglátogattam a déli szélen folyó Tug River vonalát West Virginiában és Kentuckyban 100 mértföldnyi hosszúságban a Norfolk and Western vasút mentén.

A magyarság, amelyet találtam, siralmas lelki állapotban tengődik . . . Böjt? Mi az? Nem ismernek pénteket. Mise? Mi az? Templomtámogatás? Minek? „Nem értjük az angolt.“

B . . . n, az egyik majnás-faluban sirtam a szégyentől, mikor az angol pap miséjén 15 olasz áldozott és az én missió misémen a falu 20 magyarjából 21. Hanem pálinkás butykosok (jog), seres hordók halmokban szemetes utcáikon. A vasárnapi tivornya, káromkodás, bicskázás sorján van.

Minden házat meglátogattam, szívesen fogadtak, örültek magyar beszédemnek, megtraktáltak, de este a gyóntatószék előtt bizony gyéren jelentek meg és a hajnali meg a reggeli miséken. Angol pap volt velem mindenütt. Parádét, kivonulást ígértek estve az egyletek — de reggel mind munkába mentek, vagy részegen heverték. **Mekkora szégyene ilyesmi a magyar becsületnek! Pirulnom, szégyenkezniem kellett véreim miatt!** Egy amerikai katolikus asszonyka könnyes szemmel panáskodott, hogy methodista (eretnek) férje nem akarja engedni a szentmisére, hogy a magyarokkal ne keveredjék. Pedig a java az a pár, aki az angol pap miséjére szokott eljárni. De a többiek miatt nekik is meg kell szenvedniök. Oly borzasztó hirök-nevök van ott a magyaroknak! Külön házakba terelik őket a falu végére, csak olaszokkal együtt, mert a teméntelen burdostól gondozatlan a házuk tája és mert a methodisták előtt borzasztó utálat és megvetés tárgyai vasárnapi részegeskedésük miatt és hogy a templomba nem járnak.

Azért a legborzasztóbb, legalább való munkát adják csak nekik, míg az itt-ott közék keverődött lengyelek, tótok, mivelhogy támogatják a templomot, eljárnak a misére, angol utcákon, tiszta helyen kapnak házat és jobb munkát.

Ugyanitt B . . . n, mikor odajöttem, a kompánia a legjobb szállást és étkezést adta nekem ingyen; vasuti automobilon hoztak be a fővonalról. Már templomépítésről beszélt a munkaadó társaság. Mikor másnap csak 21 ember jött a szentmisére, már a teher szállító vasut (freight train) gépjén mentem vissza. A templomépítésről hallani sem akartak többé az angolok, mondván:

— Lám, nincs szükségök a „Hunk“-oknak templomra, hiszen pap sem kell nekik . . .

— Folytatjuk. —

KRÓNKA.

† Házszentelés. A pennsylvániai Mc Adoo katolikus magyarsága kedves ünnepre készül. Csinos új parókiájának házszentelésére. Az ünnepségre, amely május 30-án lesz, az áldozatkész hitközség, élén buzgó plébánosával Csizmadia Pállal, nagy előkészületeket tesz.

§ Ne tovább a kaptafánál! . . . A magyar katolikus érsekek, püspökök a világ leggazdagabb papjai közé tartoznak . . . Mért nem jött el egy is a newyorki egyházmegye százéves emlékünnepe? — Ilyenfajta kérdéssel hozakodott elő a minap valamelyik amerikai magyar nyelvű ujság. (Még a halálos ellensége sem foghatja rá, hogy keresztény irányu.) Ugy lehet, te is olvastad azokat a fullánkos, csipős sorokat, vérünk. Szinte magad is abban a gyanuban élsz talán, hogy azok a magyar apostolutódok, azok az édes hazai főpásztorok amolyan nemtörődöm, lusta emberek. Csak az a gondjuk, hogy mentül jobban fogukhoz verhessék a garast. Vagy, ha nem is gyanusítod meg őket ilyen vakmerőn, legalább is tanácstalanul állasz a kihívó kérdés előtt. Nem tudsz rá megfelelni. Ugy-e? Látod, pedig igen kurtán meg lehet: A püspököket az Anyaszentegyház kormányzására rendelte az Uristen. Ebben a nagy munkájukban egyedül a Szentlélektől kérnek tanácsot. Csupán a Szentháromságnak tartoznak felelőséggel . . . Hogy tehát kisebb-nagyobb dolgokban egy-egy állam főpásztori kara mit tesz, mit nem s küld-e követet ide-amoda vagy sem — azt bizony nem az ujságokra bízta. Legkevesbbé az olyanokra, amelyeknek csinálói épenséggel semmit sem érte-

nek a katolikus egyház krisztusi életéhez . . . Nevetséges a hajdu mikor harangot akar önteni. De bizony az olyan tollforgató sem különb ám, aki apostolutódokat von kérdőre, mikor — ha már épen kérdezgetésre kerülne a sor — maga-magát egy eleven eszű magyar falusi iskolásgyerek is megszégyenitené: **a kis katekizmusból.**

**** Drágább a leves, mint a hús.** A methodisták eretnek felekezete, amely különösen Angolországban, meg Észak-Amerikában talált követőkre, most az olasz katolikusokra vetette ki hálóját. Az utolsó 10 év leforgása alatt — ahogy a Religió című budapesti katolikus folyóiratban olvassuk — nem kevesebb, mint félmillió dollárt biggyesztettek a lépesvesszőre s mégis alig akadt rajt egy-két talián cinege. A 34 millió itáliai és svájci olasz közül mai napig mindössze csak 3449 vallja magát methodistának. Az olaszokra az elmúlt évben százezer dollárt költöttek a methodisták. És mégis csak 75 lelket tudtak elhalászni tavaly. Ilyenformán mai napig egy-egy olasz methodista az eretnekség nagy pénztárának 1300-1400 dollárjába kerül. Az első tiz esztendő munkája mutatja, hogy ha a methodisták a 34 millió olaszt mind meg akarják — „téríteni“ ehhez 36 ezer esztendőre és kétezer-ötszázmillió dollárra volna szükségük. Lám, Krisztus igaz hite ingyen terjedt kelettől nyugatig. Sebesen, mint a tüzláng. Szárnyat, erőt adott szavának az isteni kegyelem. De már a hamis igének drága pénzért sem lehet hívője tisztességes keresztény ember — soha . . .

-||- **Az ünneprontó halála.** Tavaly, 1907-ben történt, július 11-én, vasárnap délután, a biharmegyei Hegyközujlak községben. Mikó József gazda, Zsigmond nevű fiával kiballagott a szőlőbe, hogy egy kicsit széjjel nézzen a tőkék között. Ahogy csendesen szemlélődött, látja ám, hogy szomszédja, Szőke József javában kapál a feleségével, meg a legényfiával együtt. Megbotránkozva szólát hát az ünneprontókra:

— Miféle pogányok kendtek, hogy még az Ur szent napján se átalnak kapálni?

Szőke erre nagyot káromkodott s gorombáskodni kezdett. A két gazda hamarosan öltre ment. Szőke kaszát fogott Mikóra, aki meg a kezeügyébe akadt baltával védekezett. A dulakodás végén Mikó és fia lett a győztes. Szőke, aki a botrány okozója, a verekedés kezdője volt, harmadnapra belehalt sebeibe . . .

Igy olvassuk ezeket a nagyváradi „Tiszántúlban” — Megemlékezzél róla, hogy ünnepeket szentelj! (h.)

☪ N A P T Á R. ☪

Május 17. Vasárnap. Husvét után 4. Vasárnap Szent Paskalisz Bailon hitvalló. 1340. évben. A pásztoremberek védőszentje. Eleinte juhásztor később Szent Ferenc rendjének szentéletű, csodákkal tündöklő tagja.

Május 18. Hétfő. Szent Venancius vértanú. Kevés szentje van az anyaszentegyháznak, akit oly rendkívüli kegyelmekkel, természetfölötti erővel ajándékozott volna meg az Isten, mint Venanciust. Ez a vértanu a kínzások minden kigondolható nemein keresztül ment; az Isten azonban sokáig föntartotta őt erősítő malsztjával, hogy megszegynitse Krisztus üldözőit, sőt nagyon sokan a pogányok közül látván az ő állhatatosságát — megtértek s mint vértanúk haltak meg vele. Antiokus kamerini előljáró először talpig véresre ostromoztatta s aztán bilincsekbe verve börtönbe vettette. Innét az Isten angyala kiszabadította. Erre fejjel lefelé felakasztották, tüzet raktak alá, hogy a füst ölje meg. Ez sem használt, sőt Kornikuláriusz pogány látván ez állhatatosságot — azonnal megtért. — Venancius ismét börtönbe került. Itt felszólitották, hogy tagadja meg a keresztény hitet — és nem lesz bántódása. Hősünk nem tette, miért is folytatták a kínzást. Fogait kalapácsal kiverték, állkapcsát összetörték és a legundokabb helyre dobták. Ismét előjött a szent angyal és kivezette őt. A rettenetes kínok, az Isten csodái nem hatották meg Antiókust. Ismét maga elé hozatta őt, de ez alkalommal meglátván Venanciust — a pogány bíró lezuhant emelvényéről és ezen szavakkal: „ Venancius Istene az igaz Isten!” — szörnyet halt. Ez még nagyobb dühre ingerelte a pogányokat. Fensőbb parancsra oroszlánok elé vetették Venanciust, de ezek a helyett, hogy széttépték volna, mint szelid bárányok simultak lábaihoz. Nagy tövisekkel behintett úton vonszolták meztelenül nyakára kötött kötélén, magas szikláról taszították le — megszabadult. Ekkor tömegesen jelentkeztek a pogányok a helytartó előtt kijelentvén, hogy ők is hisznek Krisztusban, mert nem lehet hamis Isten az, aki ily szörnyű kínok elviselésére képesíti szolgálait. Erre mindnyájukat Venanciussal együtt lefejezték. Szent Venancius testét titokban elvitték a keresztények és később az üldözések megszűntével — Kámerinban, az ő tiszteletére emelt templomban — helyezték el.

Május 19. Kedd. Celesztinusz Szent Péter pápa. 1294. évben.

Május 20. Szerda. Szienai Szent Bernard. 1380. évben. Olaszország apostola. Világhírű hitszónok; városról városra járva térítgette az embereket a javulás útjára.

Május 21. Csütörtök. Szent Pákómiusz remete. 20 éves korában hagyta el a pogányságot. Keresztényné lévén Tabenna si-
vatagába vonult hol klastromot épített. 278. év.

Május 22. Péntek. Szent Julia szűz és vértanu.. A hires
Karthágóban (Afrika) született. Genzerik vandal király elfoglal-
ván Karthágót — Julia, a főnemesi családból származott leány is
rabláncra fűzetett. Mint rabnő engedelmes, türelmes, istenfélő
természete és alázatossága miatt nagyon megnyerte pogány gaz-
dája tetszését, de midőn nem sikerült őt a keresztény hit elha-
gyására bírni, keresztre feszítették. Nehány órai iszonyú szenvedés
után — mindvégig zúgolódás nélkül-lehelte ki nemes, most
Krisztus-jegyese mellett örvendező lelkét

Május 23. Szombat. Szent Gothárd püspök. Arról nevezetes,
hogy az Úr háza ékességére rendkívül nagy gondot fordított.
A szent szertartások körül sok üdvös intézkedést tett. (m.)

o: **Bűnök az erény palástjában.** Néha a szenvedélyek az
erény köpenyébe rejtőznek, hogy annál könnyebben megcsaljanak.
Alig lehet rájuk ismerni. A fősvénység a takarékoság és bölcs
előrelátás neve alatt nyomul előre. A pazarlás nagylelkűség színé-
ben tűnik föl; a boszú az igazságos megtorlás álarcát veszi föl;
míg a restség a nyugalom szükségével fődí magát... Semmi
szín alatt sem szabad a szenvedélyek előtt szemet hunyni és su-
galmaiknak magunkat vakon átengedni. Aki ezt teszi, tévutra-
jut, sok nyugtalanságon megy keresztül és bizonyosan vesztébe
rohan. — **Dr. Bognár István** nagyváradai kanonok.

Tartalom.

Mai számunkba közleményeket irtak: **Babik** József tisz-
bábolnai plébános, **Dr. Bognár** István nagyváradai ka-
nonok, **Dénes** Ferenc ford city plébános, **Dr. Helvey** Lajos, és **Messer-
schmidt** Géza passaicai plébános.

ÜGYNÖKEINK.

Benwood, W. Va. Varga Mihály. — **Bridgeport, Conn.** Blo-
zon János, Serföző János. — **Cleveland, O.** Bodig József,
Dósa Pál. — **Dayton, O.** Bartos János. — **Detroit, Mich.** Oszkó

Gyula. — Fairport, O. Szilágyi Jenő. — Johnstown, Pa. Medve József. — Lorain, O. Csinoss János. — Lord, Md. Bessenyei János. — New Brunswick, N. J. Fülöp Lajos. — Passaic, N. J. Kucsera János. — Scranton, Pa. Ságbi Lőrinc. — So. Bethlehem, Pa. Konyár János. — Throop, Pa. Kovács Sándor. — Toledo, O. Danykó József, Székely Bálint. — Torrington, Conn. Kiss Károly. — Trenton, N. J. Gura Dániel, Szmoliga Béla. — Wharton, N. J. Gornyiczko János.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N. J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetésekre, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjel-nappal kaphatók. - Telefon: 396. L. 1. Passaic. - Jutányos árak!

MOSKOVITZ EMIL

:: :: 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J. :: ::

A legkitünőbb, legtartósabb és legesinosabb bútorok raktára. - Különösen berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

.....
PASSAIC DIET KITCHEN ASS'N.

155. PASSAIC ST., PASSAIC, N. J.

Jótékonycélú intézmény, ahol minden hétfőn, szerdán es pénteken csecsemők táplálására **ingyen** tejet adnak. — Gyermekgyógyítása potom árór. Orvosság gyermekeknek 15 cent. Orvosi felügyelet és kezelés. Bővebb felvilágosítást
217 Third Street.

: Farmok eladók. :

Első osztályú földek. Fölvilágosítást ad:
E. Szilágyi 202. B. Fairport, O.

...Balson Magyar Gyógyszertára...

„A Megváltóhoz.“

Óhazai gyógyszerek! ~ ~ ~ Óhazai gyógyszerek!

Ha gyorsan vissza akarja nyerni egészségét, szerezze be gyógyszereit e gyógyszertárban, mely raktára az összes hazai orvosságoknak. — Mindenféle betegség ellen tartok tisztán és szabályszerűen kezelt gyógyszereket. Ne feledje a t. közönség, hogy e gyógyszertárban **magyarul beszélnek**. Postai megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk.

Cím: Balson Magyar Gyógyszertára. 170 3rd Street Passaic, N. J.

◆ ◆ I. H. MASS. ◆ ◆

A passaici magyarság közkedvelt fényképésze.

Minden e szakmába vágó megrendelést — felvételt tisztán, gyorsan és finoman eszközöl.

Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10 óráig.

J. H. MASS fényképész. — 37 Monroe Street.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ ÜZLETE

...190—192 Second Street, Passaic, N. J....

A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnévű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segedelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-irját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp” csalhatatlan gyógyításával. Négy esztentendi amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négerem is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszkolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálairat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázatot --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában seholsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. ☞
Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plebános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium” igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországra, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbízott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkisérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szívesen adok.

≡≡≡ HAJNAL ≡≡≡

No. 11. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE May 14. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben